

21 Αυγούστου 1941

Η Μάχη του Κιέβου

Μέσα σε πενήντα μέρες, οι γερμανικές στρατιές είχαν σπάσει το σοβιετικό μέτωπο και, στις 12 Αυγούστου 1941, κυρίευαν το Ουμάν ([βλ. 22.6.1941](#)). Ο στρατάρχης φον Ρούντσεντ είχε πια ελεύθερο το δρόμο της όχθης του Δνείπερου που οδηγούσε στο Κιέβο. Οι Γερμανοί έπρεπε οπωσδήποτε να κυριεύσουν αυτή την πόλη, αν δεν ήθελαν να έχουν μια μόνιμη απειλή στα πλευρά τους.

Στις 21 Αυγούστου 1941, άρχισε η επίθεση εναντίον του Κιέβου. Οι Γερμανοί πήραν το Γκομέλ και το Ονέτς. Μια ρωσική αντεπίθεση με άρματα μάχης έφτασε ως το Γκομέλ, στις 28 Αυγούστου. Τις επόμενες δέκα μέρες, οι μάχες ήταν αμφίροπες. Όμως, στις 9 Σεπτεμβρίου, οι Γερμανοί μπόρεσαν να απωθήσουν τα σοβιετικά τανκς και να κυριεύσουν το Τσέρνικοφ. Ως τις 13, κατάφεραν να περικυκλώσουν το Κιέβο. Μπήκαν στην πόλη στις 19 του Σεπτεμβρίου και συνέλαβαν 665.000 αιχμαλώτους. Στις 29 Σεπτεμβρίου, οι Γερμανοί έφτασαν στην Αζοφική Θάλασσα. Η Ουκρανία, μπροστά τους, φαινόταν ανυπεράσπιστη. Προχώρησαν στην πολιορκία της Σεβαστούπολης κι άρχισαν να πιέζουν την Οδησό.

Βορειότερα, στις 2 Οκτωβρίου, ξεκίνησε η μεγάλη επίθεση με στόχο τη Μόσχα. Στην προέλασή τους, οι Γερμανοί συνέλαβαν άλλους 540.000 αιχμαλώτους. Ως τις 5 Δεκεμβρίου, οπότε ο χειμώνας και τα χιόνια τους σταμάτησαν, είχαν συλλάβει πάνω από 2.000.000 αιχμαλώτους.

Στα νότια, η μάχη της Οδησού κράτησε ως τις 16 Οκτωβρίου. Τότε, οι Σοβιετικοί εγκατέλειψαν την πόλη. Οι Γερμανοί προχώρησαν και, στις 2 Νοεμβρίου, πήραν το Κουρσκ. Στα τέλη του μήνα, κυρίευσαν και το Ροστόβ. Το έχασαν, ύστερα από λίγες μέρες, όταν οι Σοβιετικοί έκαναν ξαφνική αντεπίθεση.

Οι Γερμανοί δεν προχώρησαν περισσότερο. Με συμμάχους το χιόνι, τη λάσπη και την παγωνιά, οι Σοβιετικοί εξαπέλυσαν τη μεγάλη τους αντεπίθεση σε όλα τα μέτωπα, στις 6 Δεκεμβρίου 1941. Την επομένη, οι Ιάπωνες χτυπούσαν το Περλ Χάρμπορ.

1810: Ο στρατηγός του Ναπολέοντα, Κάρολος Μπερναντότ, εκλέγεται διάδοχος της Σουηδίας με το όνομα Κάρολος Ιωάννης. Βασίλευσε από το 1818 ως το 1844.

1944: Αντιπρόσωποι των ΗΠΑ, της Βρετανίας, της Ρωσίας και της Κίνας συναντώνται στο Ντούμπαρτον Όουκς, κοντά στην Ουάσιγκτον, με σκοπό να συζητήσουν τη δημιουργία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

1959: Η Χαβάη ανακηρύσσεται 50ή πολιτεία των Ηνωμένων Πολιτειών.

1960: Απελευθερώνεται από τους Άγγλους αποικιοκράτες, μετά από περιορισμό εννέα χρόνων, ο Γιόμο Κενυάτα, ηγέτης του εθνικού μετώπου των Μάου Μάου και μετέπειτα πρόεδρος της Δημοκρατίας της Κένυας ως τον θάνατό του στις 22 Αυγούστου 1978.

1968: Οι δυνάμεις του Συμφώνου της Βαρσοβίας που την προηγούμενη νύχτα εισέβαλαν στην Τσεχοσλοβακία, μπαίνουν στην Πράγα.

1982: Πεθαίνει σε ηλικία 83 ετών ο βασιλιάς της Σουαζιλάνδης, Σομπχούζα Β'. Ήταν στον θρόνο από το 1921 και θεωρείται ως ένας από τους μακροβιότερους μονάρχες του 20ού αιώνα.

1988: Σεισμός 6,7 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ σκοτώνει περίπου χίλια άτομα στην Ινδία, στα σύνορα με το Νεπάλ.

1990: Η Βουλή της Ινδίας εγκρίνει την προεδρική κυριαρχία στο Τζαμού και το Κασμίρ και ενισχύει τις ένοπλες δυνάμεις στις περιοχές που είχαν ταραχθεί από τις συγκρούσεις.

1991: Η Λετονία ανακηρύσσει την ανεξαρτησία της από την Σοβιετική Ένωση.

1991: Ο πρόεδρος της Σοβιετικής Ένωσης, Μιχαήλ Γκορμπατσόφ, ανακοινώνει ότι απέκτησε

και πάλι τον πλήρη έλεγχο της κατάστασης, 60 ώρες αφότου ξέσπασε το πραξικόπημα των κομμουνιστών.

2006: Φωτιά κατακαίει το 50% της χερσονήσου της Κασσάνδρας καταστρέφοντας δάση, σπίτια, καταστήματα και αυτοκίνητα και προκαλώντας απίστευτο πανικό καθώς οι αρχές υποτίμησαν τον κίνδυνο.

2009: Φωτιά στη θέση Σέσι της κοινότητας Γραμματικού εξελίσσεται σε φοβερή πυρκαγιά που κατακαίει πάνω από 210.000 στρέμματα γης στην Ανατολική Αττική (ως και την Πεντέλη) και καταστρέφει τουλάχιστον 150 σπίτια (και ανυπολόγιστο αριθμό αυτοκινήτων) σε δώδεκα δήμους. Τέθηκε υπό μερικό έλεγχο στις 25 του μήνα.

Η 21^η Αυγούστου στον πολιτισμό

21 Αυγούστου 2004

Το φαινόμενο Πύρρος Δήμας

Ήρθε στην Ελλάδα, στις 7 Φεβρουαρίου 1991, χάρη στις προσπάθειες του Προέδρου της Ελληνικής Ομοσπονδίας Άρσης Βαρών, του Γιάννη Σγουρού, που έγινε και νονός του. Το μυστήριο της βάπτισης δεν μπορούσε να τελεστεί στην Αλβανία. Ο Πύρρος Δήμας αποδείχτηκε αθλητής με πλούσιο ταλέντο που αξιοποιήθηκε στα χέρια του προπονητή Χρήστου Ιακώβου. Η Ελληνική γραφειοκρατία τον ανάγκασε να περάσει μαύρες μέρες μέχρις ότου η διαδικασία ολοκληρώθηκε με τη μορφή ατομικού διαβατηρίου, μόλις 24 ώρες πριν να λήξει η προθεσμία για τη δήλωση της συμμετοχής του στην Ολυμπιάδα της Βαρκελώνης και δύο μέρες πριν από την αναχώρηση της αποστολής. Τρεις μήνες νωρίτερα, με ομαδικό διαβατήριο, είχε κατακτήσει το χάλκινο μετάλλιο στο Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα.

Στη Βαρκελώνη, ο αγώνας ήταν συναρπαστικός. Με 167.5 κιλά στο αρασέ, 202.5 στο ζετέ και 370 σύνολο κατέκτησε το χρυσό μετάλλιο μπροστά από τον Πολωνό Σιέμιον και τον αθλητή της Κοινοπολιτείας (πρώην Σοβιετικής Ένωσης) Σαμάντοφ, που επίσης σήκωσαν 370 κιλά. Ο Πύρρος ήταν πιο ελαφρύς από τον Σαμάντοφ και είχε με λιγότερες προσπάθειες από τον Σιέμιον το σύνολο των βαρών. Οι κανονισμοί των ανέδειξαν χρυσό νικητή, με δεύτερο τον Πολωνό και τρίτο τον Σαμάντοφ, ενώ στο ευρωπαϊκό η σειρά ήταν αντίστροφη: Σαμάντοφ – Σιέμιον – Δήμας.

Για τον Πύρρο, έμενε ακόμα μια προσπάθεια στο ζετέ: Προσπάθησε στα 207,5 κιλά. Έφερε την μπάρα στο στήθος, κοίταξε δεξιά κι αριστερά με εκείνο το παιδιάστικο χαμόγελο και φώναξε: «Για την Ελλάδα...».

Πανζουρλισμός απ' άκρη σ' άκρη στην Ελλάδα, ξέσπασαν σε κλάματα οι Έλληνες της αποστολής στο γυμναστήριο. Η ελληνική σημαία υψώθηκε στον υψηλότερο ιστό. Το θαύμα επαναλήφθηκε στην Ολυμπιάδα της Ατλάντα, το 1996, με τον Πύρρο να κερδίζει το δεύτερο χρυσό του μετάλλιο. Το τρίτο συνεχόμενο χρυσό μετάλλιο ο Πύρρος Δήμας το κατέκτησε στην Ολυμπιάδα του Σίδνεϊ, το 2000, ισοφαρίζοντας (όπως και ο Κάχι Κακιασβίλι) το ρεκόρ του Τούρκου Σουλεϊμάνογλου. Ήταν 21 Αυγούστου 2004, στην Ολυμπιάδα της Αθήνας, όταν οι φίλαθλοι αποθέωσαν τον Πύρρο Δήμα που, αν και τραυματισμένος, κέρδισε το χάλκινο μετάλλιο στην κατηγορία του, τέταρτο της καριέρας του μετά τα τρία χρυσά σε ισάριθμες Ολυμπιάδες.

1903: Γεννιέται στη Σμύρνη ο μουσικοσυνθέτης Γιάννης Κωνσταντινίδης, πιο γνωστός με το ψευδώνυμο Κώστας Γιαννίδης («Λες και ήταν χτες», «Λίγα λουλούδια», «Πάμε σαν άλλοτε», «Σπιτάκι μου παλιό» κ.λπ. καθώς και οι λόγιες «Μικρασιατική Ραψωδία», δύο «Δωδεκανησιακές σουίτες», έργα για πιάνο κ.λπ.).

1911: Ο Ιταλός σερβιτόρος Βισέντσο Περούτζιο κλέβει από το Λούβρο τον πίνακα Μόνα Λίζα του Λεονάρντο ντα Βίντσι. Ο πίνακας ξαναβρέθηκε το 1913.

1965: Εκτοξεύεται από το Ακρωτήριο Κένεντι το αμερικανικό διαστημόπλοιο Τζέμινι 5, με επιβάτες τον Γκόρντον Κούπερ και τον Τσαρλς Κόνραντ.

1990: Οι πρώτες φωτογραφίες της Αφροδίτης, που έστειλε το διαστημόπλοιο «Μαγγελάνος», δείχνουν ότι στον πλανήτη υπάρχουν ηφαίστεια και κοιλάδες παρόμοιες με της Γης.

2004: Στην Ολυμπιάδα της Αθήνας, η Τασούλα Κελεσιδου κερδίζει ασημένιο μετάλλιο στη δισκοβολία.

2012: Σε ηλικία ογδόντα χρόνων, πεθαίνει ο λαϊκός τραγουδιστής, Μιχάλης Μενιδιάτης (Καλογράνης, το πραγματικό επίθετο).

2012: Σε ηλικία ογδόντα χρόνων, πεθαίνει ο λαϊκός τραγουδιστής, Μιχάλης Μενιδιάτης (Καλογράνης, το πραγματικό επίθετο).

2017: Σταματά να λειτουργεί το «Μπιγκ Μπεν», το ρολόι - σήμα αναγνώρισης του Λονδίνου, προκειμένου να του γίνουν εργασίες συντήρησης. Αναμένεται να ξαναλειτουργήσει το 2021.